

Hrvatski znanstveni i znanstveno-stručni časopisi u elektroničkome mrežnom okruženju

Sofija Konjević

Institut Ruđer Bošković

-
- Definicije
 - Povijesni razvoj znanstvenih časopisa
 - Istraživanje

Definicije

- "Periodička publikacija je publikacija u više svezaka čije izlaženje nije vremenski ograničeno, tj., koja se osniva s namjerom da izlazi u neograničenom broju svezaka. Izlazi u više ili manje redovnim vremenskim razmacima" (Verona, 1986).
- elektronički časopis - napravljen u elektroničkom mediju i koji je dostupan jedino u tom mediju (Lancaster, 1995).
- elektronički i *online* časopisi (Piternick, 1989)

Definicije

- bilo koja vrsta serijske publikacije koja je dostupna putem Interneta (Cole, 2004).
- serijska publikacija dostupna u digitalnom obliku (Harrassowitz)
- mjesno dostupne (*engl. offline*) i daljinski dostupne (*engl. online*) elektroničke publikacije (IFLA)

Faze razvoja e-časopisa

- Lancaster – četiri faze
- Tenopir – tri faze (rana, razvojna, napredna)

Znanstveni časopisi

- Tiskani znanstveni časopis javljaju se u 16. i 17. st.
- Elektronički časopisi javljaju se devedesetih godina 20. st.

Povijesni razvoj znanstvenih časopisa

- 1665 - Le Journal des Sçavans
Philosophical Transactions
- 1668 - Giornale de'Letterati
- 1682 - Acta Eroditorium ...

Razvoj znanstvenih časopisa u Hrvatskoj

- 1815. - *Agrarier Theatar Journal*
- 1835 - *Danica horvatska, slavonska i dalmatinska*
- *Arkiv za povestnicu jugoslavensku* - prvi znanstveni časopis (1851. – 1875.)
- *Gospodarski list* - 1842
- *Liječnički vjesnik, Šumarski list* (1887)
- *Glasnik hrv. naravoslovnoga društva* (1886)
- Između dva rata: *Croatica chemica acta*, *Acta Croatica botanica*...

Prva istraživanja

60. godina 20 st. istraživanja usmjerena u 3 pravca:

- pretraživanje informacija,
- znanstvena komunikacija,
- potencijalne mogućnosti elektroničkih časopisa

-
- servisi - UMI Clearinghouse (danas ProQuest), Online Computer Library Center (OCLC), ISI/OATS (Original Article Tear Shits), CARL, DIALOG...
 - projekti – BLEND, ADONIS, Quartet, ELVYN, ARTEMIS, APOLLO, HERMES, CORE, TULIP, Red Sage, MUSE, OCLC

Hrvatski elektronički časopisi

- 1994 - @fer
- Electronic news on librarianship on the Internet
(Elektroničke novosti o knjižničarstvu na Internetu)

Istraživanja e-časopisa u Hrvatskoj

- Korištenje i prihvaćanje elektroničkih časopisa (IRB, 2001/2002) (Konjević, Pažur)
- Korištenje elektroničkih časopisa – Centar za online baze podataka (Martek, 2003)
- Utjecaj mrežnih izvora informacija za razvoj znanstvene komunikacije u društvenim znanostima u Hrvatskoj (Vrana, 2003)
- Analiza dnevničkih datoteka (Pažur, 2003)

-
- Istraživanje hrvatskih biomedicinskih časopisa (Mišak; Petrak, 2002)
 - Istraživanje elektroničkih časopisa iz područja tehničkih znanosti (Konjević, 2001)
 - Istraživanje hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa (Konjević, 2002)

Istraživanje hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa

- Analizirano 223 naslova
- Cilj: ispitati prisutnost hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa u elektroničkom mrežnom okruženju
- elektronički časopis -mrežno dostupni časopisi koji pored tiskane inačice imaju i elektroničku inačicu
- Istraživanje: 01.04.2006. – 01.06.2006

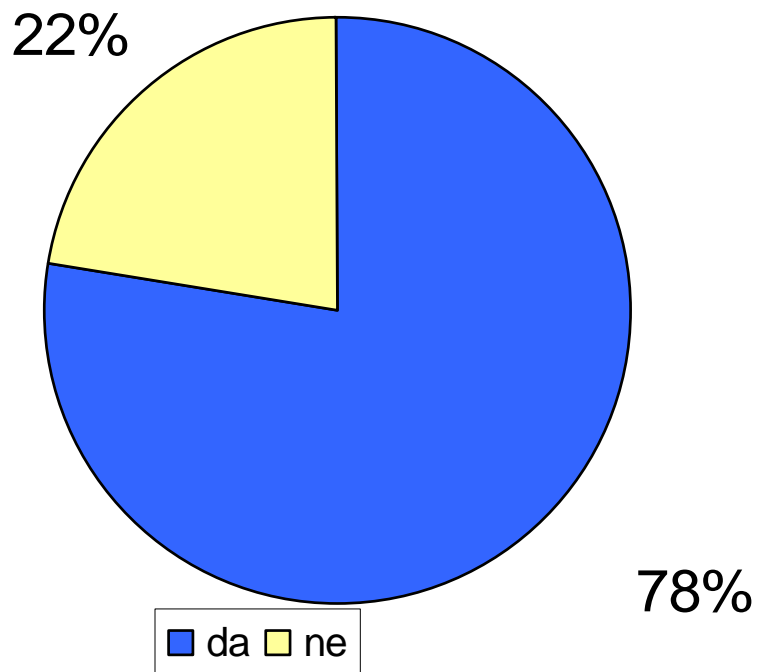
Za časopise koji su imali elektroničku inačicu bilježeni su sljedeći podaci:

- a) o dostupnom opsegu: imaju samo jednu stranicu, sadržaj, sažetak, cjelovit tekst;
- b) o formatu cjelovitog teksta, sadržaja i sažetaka;
- c) godina prve pojave na Internetu te
- d) jezik publikacije.

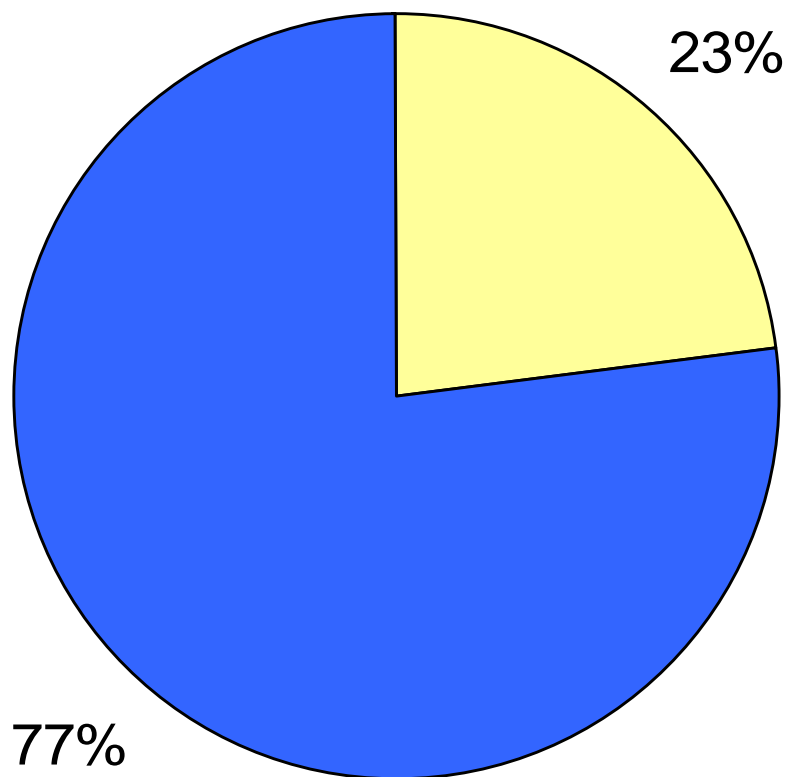
Rezultati istraživanja

Zastupljenost časopisa s elektroničkom inačicom

E verzija časopisa

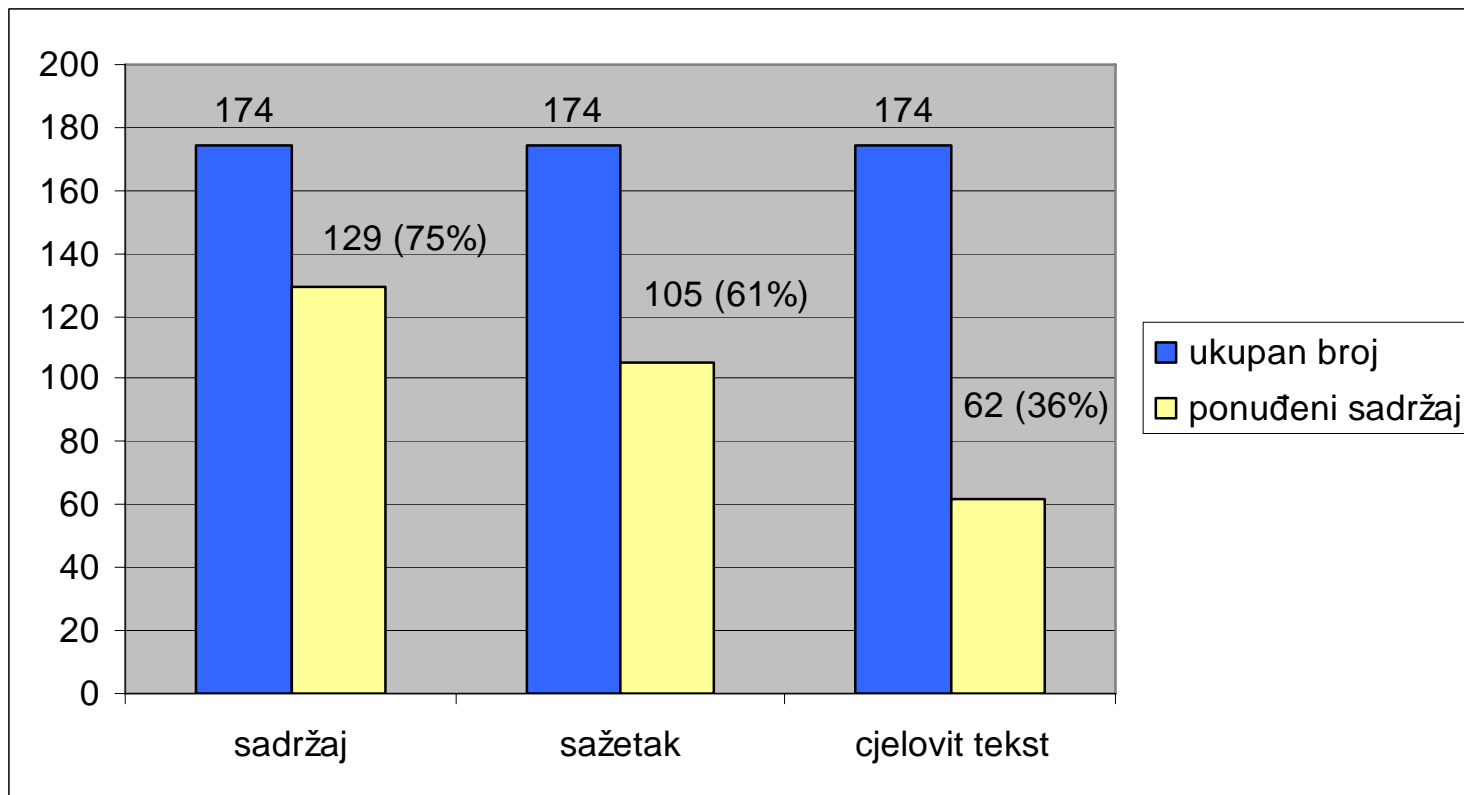

E-časopisi prema broju mrežnih stranica

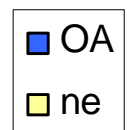
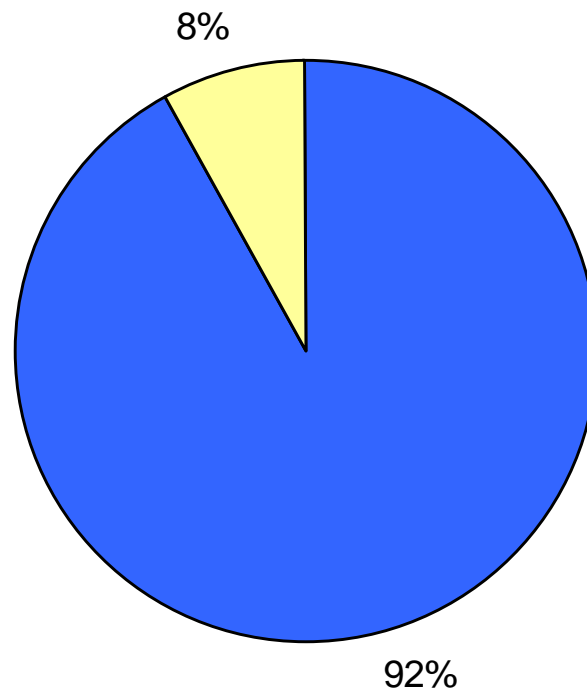

■ samo jedna mrežna stranica ■ više od jedne mrežne stranice

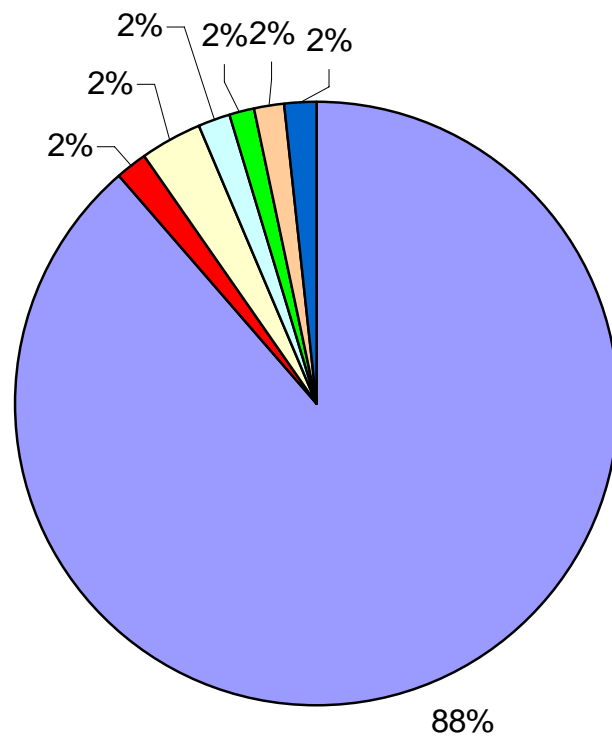
Zastupljenost časopisa s obzirom na ponuđeni sadržaj

Otvoreni pristup - OA

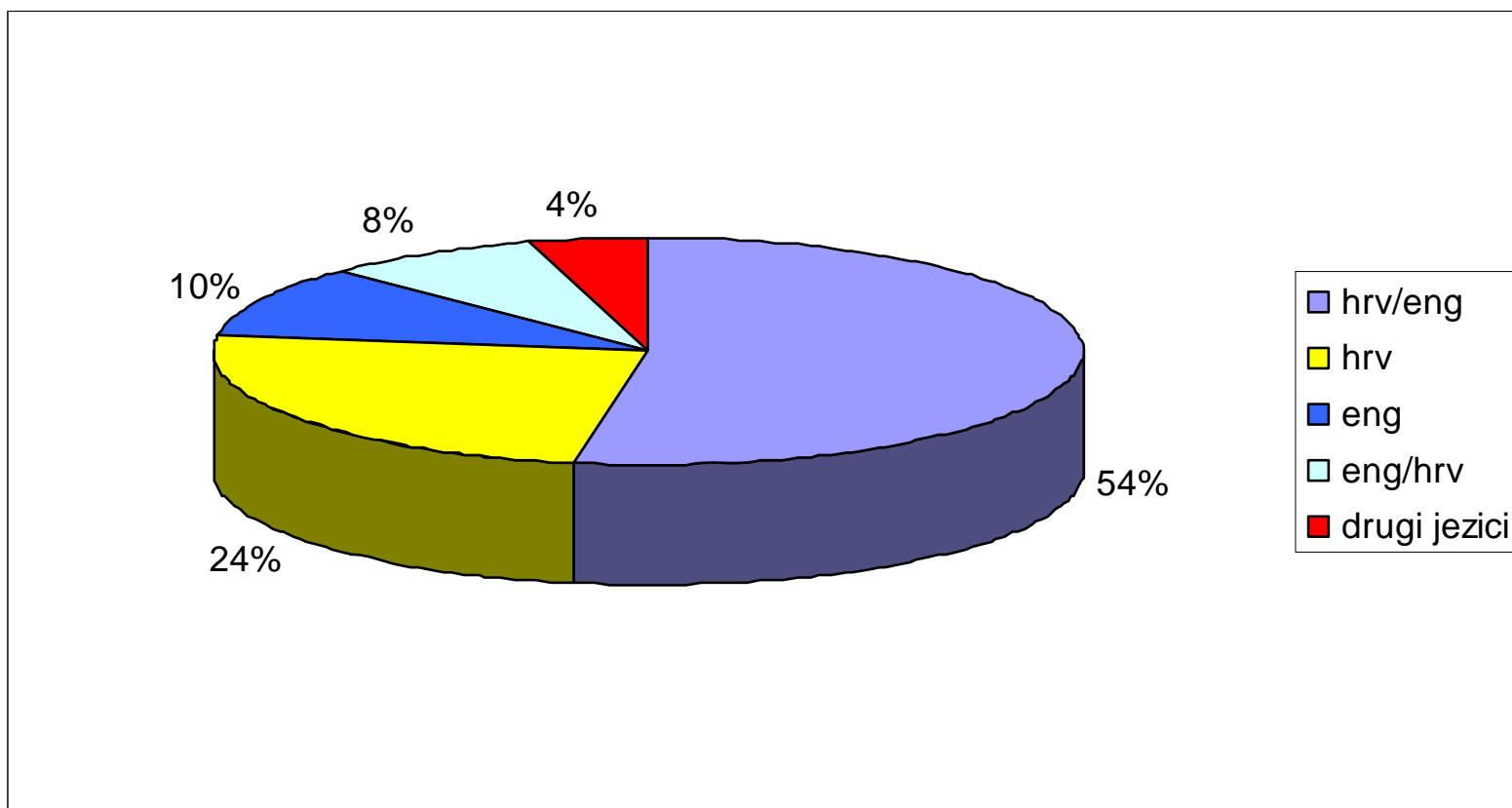

Format cjelovitog teksta časopisa

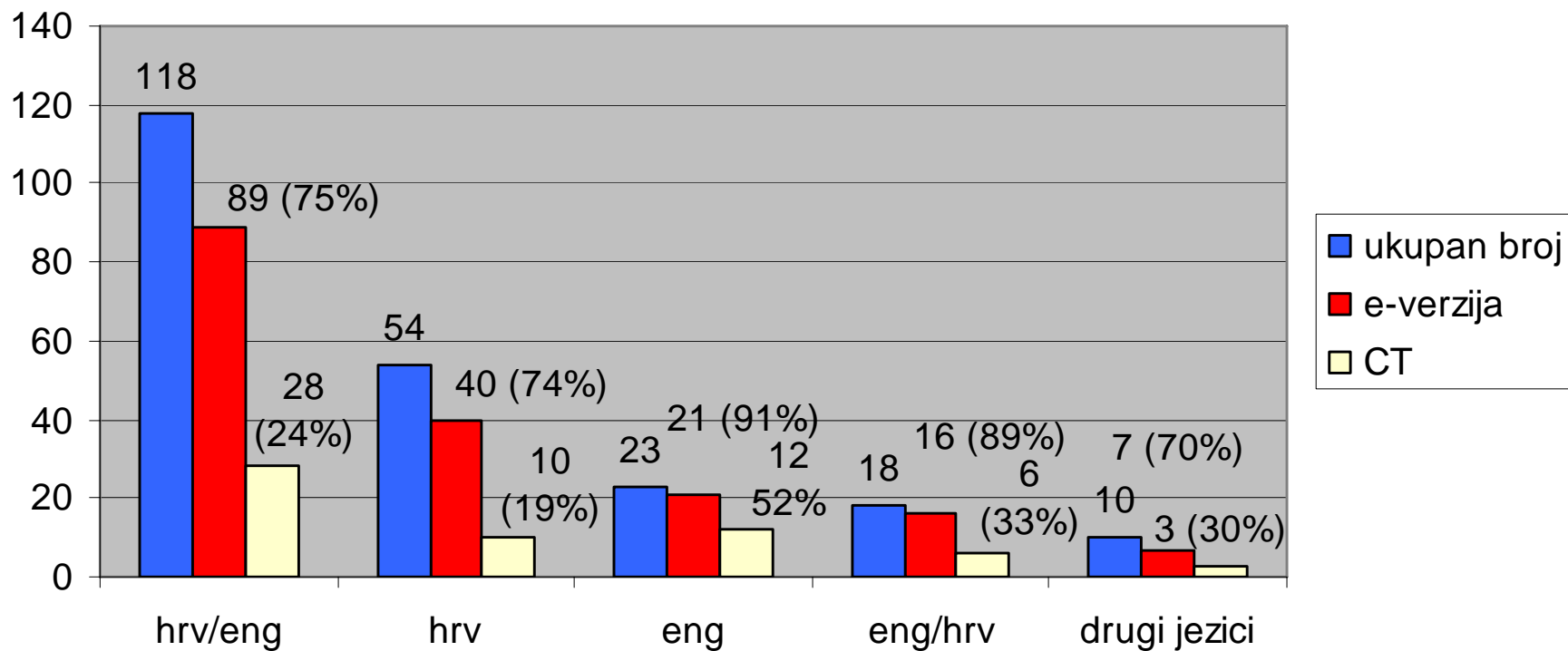

pdf pdf/html pdf/ps zipped/ps asp doc zipped/pdf

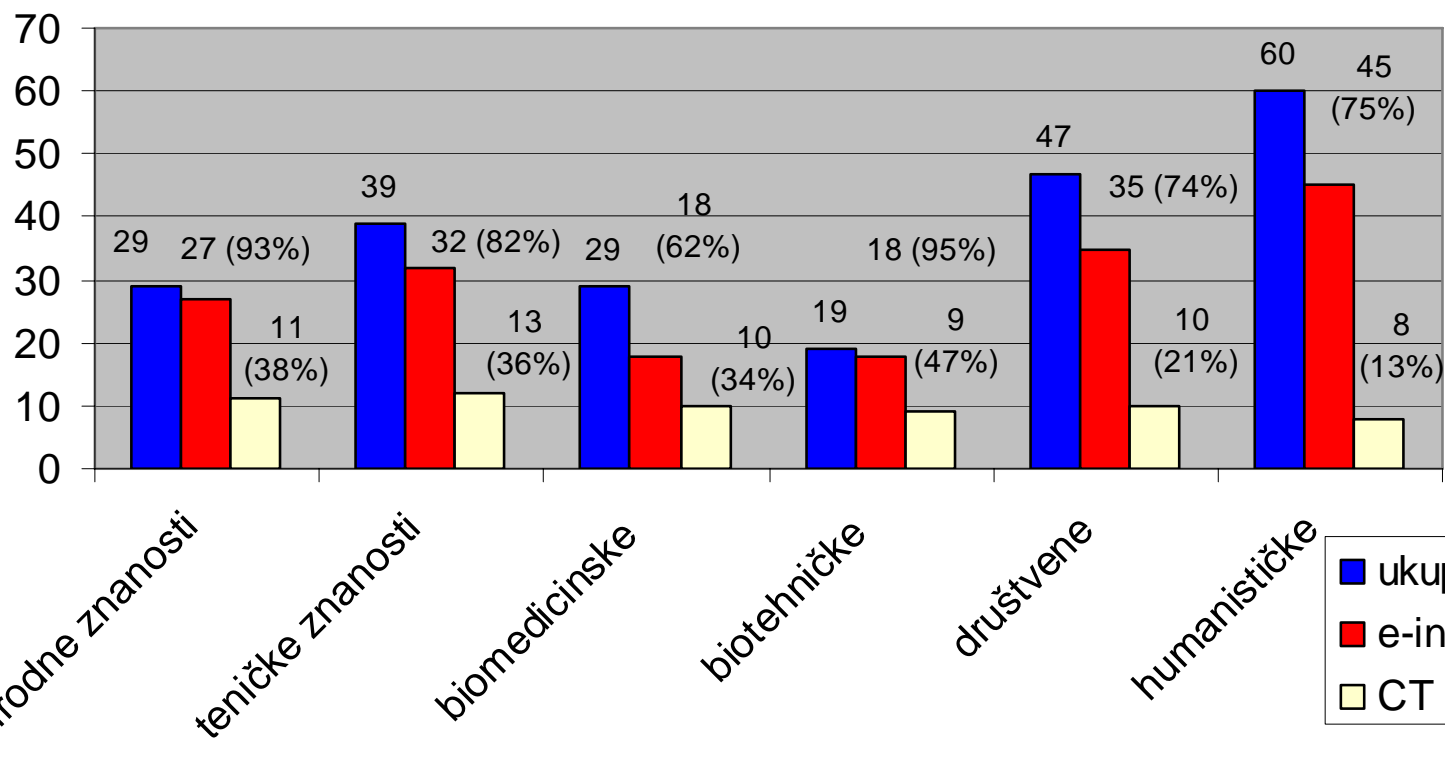
Zastupljenost časopisa s obzirom na jezik publikacije

Ponuđeni sadržaj s obzirom na jezik publikacije

Zatupljenost e-inačice i CT s obzirom na područje znanosti

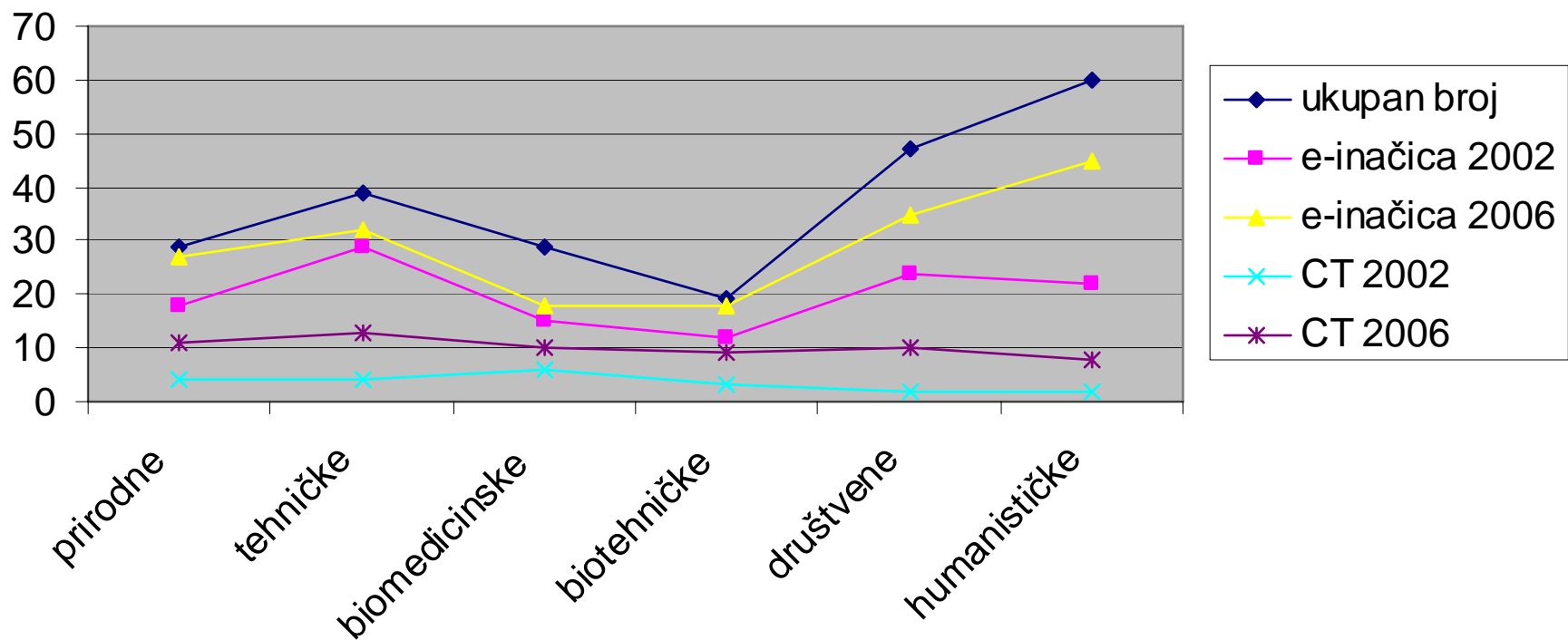
Usporedba istraživanja

Ukupan broj časopisa	e-inačica (ponovljeno istraživanje)	e-inačica (prethodno istraživanje)	CT (ponovljeno istraživanje)	CT (prethodno istraživanje)
223	78% (174)	54 % (120)	28% (62)	9% (21)

Usporedba istraživanja – područje znanosti

Područje znanosti	Ukupan broj časopisa	e-inačica 2002.	e-inačica 2006.	CT – 2002.	CT – 2006.
prirodne znanosti	29	62% (18)	93% (27)	14% (4)	38% (11)
tehničke znanosti	39	74% (29)	82% (32)	10% (4)	36% (14)
biomedicinske znanosti	29	52% (15)	62% (18)	21% (6)	34% (10)
biotehničke znanosti	19	63% (12)	95% (18)	16% (3)	47% (9)
društvene znanosti	47	51% (24)	74% (35)	4% (2)	21% (10)
humanističke znanosti	60	37% (22)	75% (45)	3% (2)	13% (8)

Porast broja časopisa zastupljenih u mrežnom okruženju

Zaključak

- porast kako broja časopisa s elektroničkom verzijom (78%, 174 časopisa)
- Porast zastupljenosti cjelovitog teksta (36%, 62 časopisa)
- HRČAK (160)

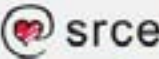

HRČAK

Hrčak - Hrčak - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Search Favorites

Address <http://hrcak.srce.hr/> Go Links

 Hrčak

Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske

[Kontakt](#)

Početna stranica
[Alfabetna lista časopisa](#)

Časopisi po područjima
[Prirodne znanosti](#)
[Tehničke znanosti](#)
[Bionedična i zdravlje](#)
[Biotehničke znanosti](#)
[Društvene znanosti](#)
[Humanističke znanosti](#)

Uredništva
[Prijava novog časopisa](#)

Hrčak

Hrčak je centralni portal koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima ili minimalno bibliografskim podacima i sažecima svojih radova ([više](#)).

O Hrčaku:

- [za uredništva časopisa](#)
- [starije korizanke](#)

Trenutno u Hrčaku:

Časopisa: 140
Brojeva (sveščića) časopisa: 1148
Priloga (samo bibliografski podaci): 2108
Priloga (bibliografski podaci i puni tekst): 10403

Portal Hrčak izrađen i radi uz pomoć [Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta](#), realiziran je u [SRCE](#), a osnovna ideja potekla je iz [Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva](#).

Za opći izgled i funkcionalnost portala te sigurnost podataka odgovara projektni tim HRČAK. Za sadržaj, ažurnost i točnost podataka unutar pojedinog naslova odgovara redakcija svakog časopisa.

Pretraživanje članaka

traži

[Napredno pretraživanje](#)
[Upute za pretraživanje](#)

Moj profil

[Registracija novih korisnika](#)
[Korisnička oznaka \(email\)](#)

[Lozinka](#)

login